

SURT CADA TRES SETMANES

SUBSCRIPCIÓ	
Població.	5'00 ptes. l'any
Fora	6'00 " "

Dels articles en són responsables llurs autors. - No es retornen els originals. - Anuncis, esqueles i remesos a preus convencionals - - - -

De les hores que vivim

QUEST fatídic mes de Setembre que 218 anys enrera s'emportà les últimes llibertats de Catalunya, aquest mes que l'any 1923 afegí a la dolorosa data del dia 11 la del dia 13, també de mal record, podríem dir que s'ha rescabalat. El mes de Setembre d'enguany, talment com un ésser vivent que hagués volgut sacudir-se un mal nom, ha estat pròdig en dades memorables, glorioses.

En contrapès als dies 11 de 1714 i 13 de 1923 tenim els dies 9 i 15 de 1932, dades de l'aprovació i signatura de l'Estatut.

El plet nacionalista català, en principi, queda, si no resolt, ben encaminat. Per aquest camí, Catalunya, la oprimida, la vexada pot arribar a alligonar Espanya, Europa, la Humanitat.

* *

Per la raó de la força, per la força de les armes, el primer Borbó dominà Catalunya i volgué anorrear la seva personalitat i assimilar-la a la resta d'Espanya. Aquesta imposició costà molta sang catalana. De llavor ençà "la unitat de la Pàtria" ha estat el tòpic esgrimit més aferrissadament contra les llibertats de Catalunya.

Però, contra la indiscutible personalitat catalana no pogueren ni el despotisme de la dinastia borbònica ni a última hora han pogut els clams que des de l'hemicicle parlamentari han llençat els enemics nostres. Ans al contrari; a cada intent d'ofegar Catalunya, a cada branca arrencada a l'arbre de la Pàtria, han nascut multitud de vigorosos rebrots. I és que l'arbre de la nostra Pàtria, malgrat les tempestes que de soca per amunt ha hagut de sofrir, ha servat sempre vives les arrels.

La Dictadura que el volgué arrancar i embestí contra l'arrel, la llengua, en lloc de reeixir, feu una profitosa campanya catalanista. Sanjurjo, que segons sembla és la darrera carta que la Monarquia jugà contra la República i contra Catalunya, la clara perspectiva política del líder Regionalista ens ha descobert que també donà la mà a l'Estatut, que per fi ha estat aprovat per una majoria aplanadora.

I els rancis unitaristes s'han esgargamellat contra aquesta aprovació en la qual hi volen veure el fastasma de la desmembració, la desfeta d'Espanya que devia conservar la plena sobirania política, administrativa, pedagògica, etc.

Però, els 218 anys de lluita contra la opressió, lluita que ha fet vibrar les generacions catalanes al batec dels ideals més nobles, no han estat estèrils. Tots, tothom hi ha portat el seu gra d'arena, àdhuc a contracor el sol fet de parlar en català ha estat un acte d'afirmació patriòtica. Per fi l'ideal catalanista s'ha convertit en una realitat: l'Estatut.

Aquest Estatut que si bé no és el que volíem, si bé no és una victòria definitiva, n'és l'inici del camí segur. És el primer esboranc al fracassat unitarisme espanyol.

* *

I Catalunya el rep amb joia i festa. Des del Pla del Llobregat al Pla de Lleida, des de les comarques

de l'Ebre a les del Pirineu tots els catalans senten el calfred de l'emoció. A Barcelona els parlamentaris catalans són rebuts apoteòsicament. Des del balcó de la Generalitat, un Diputat crida un "Visca Espanya" que és contestat clamorosament per aquella multitud mai no igualada.

¿Què ha passat que al cor mateix de Catalunya hom clama "Visca Espanya"? La Radio, a través del misteri de la nit, que no té límits ni fronteres, porta el ressò d'aquest clam als altres pobles ibèrics. Aquell "Visca Espanya" lleial de Catalunya vibra també amb la mateixa emoció lluny d'ella.

I uns dies més tard a St. Sebastià, amb motiu de la signatura de l'Estatut, "Gora Euzkadi" i "Visca Catalunya" són contestats amb idèntica intenció i pregona emoció.

Catalunya, que ha obert un esboranc al castell del vell unitarisme estatal, que representava opressió i lluita, acaba de posar la primera pedra a aquell altre unitarisme espiritual que és llibertat i germanor.

* *

Catalunya reneix. Infantó de cara tendra i pell rosada serà ço que nosaltres els catalans volguem fer-ne. La responsabilitat que plana damunt cada un de nosaltres hauria d'ésser rectora de l'actuació conjunta. Poble que comença a viure té un gran paper en la civilització futura. Però ¡catalans! cal que afinem la nostra intel·ligència i purifiquem el nostre esperit, car si avui és l'hora de la joia i de la festa i tots els partits i tothom vol ésser-hi i s'hi troba bé, la victòria encara no és definitiva i demà serà arribada l'hora del sacrifici abnegat i tampoc haurà de mancar-hi ningú.

L'infantó de carn tendra i pell rosada, si el pugem bé, quan sigui gran haurà alliçonat Espanya i podrà alliçonar Europa, aquesta Europa d'horitzons amenaçadors, ennegrits per tanta camisa negra com hi ha, però aquest infantó, com els fills de carn i ossos, abans d'ésser gran encara costarà moltes inquietuds i molts sacrificis.

Amb l'esforç de tots, Catalunya pot arribar a desmentir ço que parlant de Mahatma Gandhi digué Romain Rolland dels revolucionaris europeus i que ja ha començat a desmentir Francesc Macià, que també és forjador d'una nova humanitat.

Per la salut pública; endavant!

UN triumvirat edilici actual de la Vila —llegírem a BRUM—és l'encarregat d'estudiar un noble projecte de profit comú. Cal celebrar-ho amb goig.

Vetllar i captenir-se com cal dels interessos comunals per part dels qui regenten o administren la «cosa pública», és una actuació altament cívica, és una obra magníficament social que mereix el més sincer aplaudiment; així com l'agraïment de justícia, àdhuc dels qui racionalment vulguin ésser lliurement a l'oposició. (No parléssim pas d'una oposició *sistemàtica*; car no és mai correcte el situar-se en el terreny de l'absurditat o de la irreflexió. L'home no pensa amb els peus).

* *

Sembla que la «Comissió», per al dit *estudi*, no hi va per a remoure un de tants antics i fracassats o «matats» projectes. L'assumpte s'ho val per a la realització imminent, car és de vitalíssim interès comú. Cal subvenir una necessitat de primer ordre, com ho és aquesta de la millor potabilitat de les aigües a la Selva.

* *

Els selvatans no podem satisfer-nos de saber que l'aigua comunal—que pal·ladegem, que hem gustat, di-

rem, des del ventre de les mares—és bona per naturalesa. L'enginy de l'home ha de perfeccionar—dins el possible—la «matèria prima». (Això, entenem nosaltres, és el que ara es tracta de portar a terme pel govern del municipi).

L'aigua muntanyenca que ens pervé d'aquelles deus generoses, de la «Font major», de la «Cogullada», del «Galellà»; dels barrancs diversos que es precipiten a la riera, on la mà previsorà dels ancestrals obrà les rescloses captatives, aquella aigua vol ésser més ben tractada encara. Això ho ha comprès, es veu, l'actual «Consell municipal», per la qual bona obra en projecte—repetim ho—mereix un general aplaudiment a la bestreta, i sense regateigs. (Fer justícia és un deure de tothom).

El preuat líquid que el «rec de la Vila» aporta per a les funcions gàstriques dels selvatans i per a la llur higiene privada i comú, és a punt de beneficiar, molt més que fins al present, a tota la Selva. Per aquestes raons tan elevades, creiem que no hi haurà ningú que faci bescantament d'un bell projecte, bo per a tothom.

Llàstima que, de molts anys ençà, no fos ja una qüestió resolta; car les despeses crescudes que, tal vegada, ara pugui ocasionar la realitza-

ció de ço que és en el terreny de l'estudi, abans hauria estat joc de poques taules.

* *

Actualment—segons es pot deduir de ço que hom ha llegit a BRUM, quant a l'*estat actual* de l'erari municipal—actualment que al municipi selvatà hom vesteix un camall massa curt, (*en economies*), és més meritori portar a la pràctica certes obres que comporten, naturalment, les seves despeses. I la «salut pública» selvatana, la *higiene* vilatana en demana d'altres més de despeses a fer. Mireu, si més no, certs carrers i els ravals que encorden la Vila. Aquelles pol·lutes «cartifes (?) que veieu çà i lla, i aquelles desferres que ens recorden la «vaga general d'escombriaires municipals de Barcelona» (no fa pas gaires anys) no honoren gens la Vila que *tufeja*, encara massa, en el seu perimetral exterior.

* *

Ara, es veu, amb molt de «zel edilici», es té cura de la tasca microbicides per tal que l'aparell gastro-digestiu de cada selvatà, sobretot, no s'infecti de miasmes. Això és molt bona cosa. Volem creure que aquesta tasca primordial—material de salut pública—estimarà tota altra bona tasca nova, de profit públic a fer, i *molt convenient*, per el que fa a la *higiene general*.

*
**

Ara que l'hivern aviat començarà a treure el cap per a moltes llars que no poden fer *balanços positius* gaire remarcables, ara, potser, fóra hora que es pensés a procurar *pa*, més segur, als qui més ho necessitin, sobretot amb tasques veritat, *pràctiques*, d'*urbanització* i higienització selvatana; de les quals obres positives n'heuriem profit directe els obrers que intervinguessin en els treballs del municipi; així com hauria un bon profit, també, la «salut pública selvatana», primera cosa a atendre, després de la pública «salut moral».

A CATÀ I SIMÓ.

Qui més hi sap, que més hi digui

NO havem estat partidaris de la creació de les dues escoles unitàries, una per a nois i altra per a noies, que l'Estat espanyol ens ha concedit.

Considerem que, en quantitat, a la nostra vila no hi fan falta noves escoles; les existents encara no es veuen plenes.

Referent a la qualitat, que és per la banda que té de resoldre's el problema, poca cosa ens pot donar de millora el funcionament de les dues noves aules, si es segueix el règim unitari actual.

Pregunto a qui pugui fer quelcom en aquest assumpte:

Fóra possible, que en comptes de la nova classe per a nois es concedís una mestressa de pàrvuls i amb les quatre places restants establir l'ensenyament graduat, de nois i noies?

Penso, que d'aquesta manera es milloraria la qualitat de l'ensenyament, o sigui, el rendiment que té de donar, cosa que a la fi és el que interessa.

Es clar que aquesta no és la solució definitiva que ens cal, però, entretant, permetria treure un profit màxim de les dues noves escoles creades, començant a encaminar el problema escolar de nostra vila, per els viarans que demana la seva solució definitiva.

Ara, tenen la paraula els que poden fer viable aquest assumpte, i, qui qui més hi sap, que més hi digui.

JOSEP M.ª ROIG.

Ràpida

Retolem en català

DESPRÉS de la bona nova de l'Estatut encara resta bona cosa de catalanització a Catalunya. I això no és paradoxal. Si els catalans haguéssim tingut més consciència de la nostra catalanitat, és evident que hauriem assolit quelcom més de llibertat que la que ara ens limita l'Estatut.

Aquesta obra de catalanització, —diguem-ne manifestació externa de la vigoria del poble català,— cal que sigui palesada prestament. I cal que es reflecteixi en tota la seva multiplicitat d'aspectes.

Si ens concretem a un sol d'aquests aspectes i encara el localitzem a la nostra vila, ben tost ens adonarem que hi devem laborar seguidament. És l'obra de la retolació en català.

A la Selva això, pot considerar-se pertanyent a dues esferes: la vida particular i la municipal. De la retolació particular, creiem que amb poca consciència que els propis interessats tinguessin, ben aviat els pocs rètols dels establiments serien redactats i llegits en català. D'aquí se'n derivaria també que la propaganda es fes tota en català.

De tot això, hi ha mant industrial que n'ha donat valent exemple; li menem la nostra felicitació sincera. Però ara caldria que l'exemplaritat vivent de l'obra catalanitzadora foj l'Ajuntament. I no volem pas, amb això, insinuar el dubte d'oposició per part de la Corporació Municipal, car segurs estem de la seva òptima voluntat en aquest afer.

Es que a la Selva, d'anys i panys ençà, hi ha tota la retolació de carrers—el nomenclàtor urbà,—redactat en castellà. (I oïdà, encara, que no hi hagués, en la retolació castellana, qualche injustícia de gràfia i qualche traïció a la història selvatana).

Creiem que, sense que això representés cap minva a l'erari municipal, podrien donar-se als carrers els noms selvatans en català. I això seria l'oportunitat de llevar i posar algun nom als carrers de la Selva, procedint sempre amb la cura deguda.

Hi han carrers quals noms són intangibles: talment esdevé amb els dels Ollers, Sensmudayna, Pou de la Vila, Plaça de la Palma, etc. Altres s'haurien de restablir com Plaça del blat, a l'Hospitalet. I altres s'haurien de posar de nou; noms grats a la Selva, noms gloriosos a la Selva; homenatges als selvatans il·lustres traspassats... Per això caldria llevar noms, i aquests noms que s'haurien de llevar, amb cura s'haurien d'escollir d'entre els que tenen menys significació, com els de famílies ancestrals selvatanes: Varrà, Rosselló, Puig, Gentil Vallet, Castellà—respectant però el carrer de Boada, on encara hi perdura de moïtes centúries ençà (i que es perllonguin moltes més) la família que li donà nom—.

L'Ajuntament, en això, té la paraula. Si ho fes, aleshores els selvatans ens mirariem en aquest espill de catalanitat, i se'ns faria més fressat el camí de la nostra total rehabilitació catalana.

Una bona avinentesa per a festejar, tots, l'inici de les nostres llibertats, que és l'Estatut de Catalunya.

EL SET-CIÈNCIES.

El dia 14 d'Abril de 1931, al proclamar la segona República catalana En Francesc Macià tenia al costat dos selvatans:

VENTURA GASSOL

i
JOAN PUIG I FERRETER

El dia 15 de Setembre de 1932, al signar l'Estatut de Catalunya per a donar-li força de llei, el President de la República espanyola, tenia al costat dos selvatans:

JOAN PUIG I FERRETER

i
VENTURA GASSOL

La Selva té la glòria d'haver donat a la mare Catalunya, dos dels més ardits defensors de les seves llibertats.

A la Selva tenim dos diputats

EN aquests moments en que Catalunya acaba d'aconseguir les seves llibertats, és quan més orgullosos ens sentim d'haver nascut en aquest recó del Camp de Tarragona. I n'estem, no cal dir-ho, perquè ací han nascut també dos dels homes que més s'han destacat en la lluita per a l'assoliment d'aquestes llibertats.

Aquests homes avui són diputats.

A la Selva tenim dos diputats.

Aquest fet, als selvatans que ja tenen certa edat no els hi produeix l'emoció que a nosaltres, perquè ells ja ho havien vist anys enrera:—La Selva ja n'havia tingut de diputats—diuen—¿i què? Naturalment, els nostres avis no s'havien pogut formar un concepte prou clar del què és un diputat. És a dir, si que en tenien una certa noció: la que les mateixes circumstàncies feien que no en poguessin tenir d'altra. Per a ells un diputat significava un home que en època d'eleccions repartia unes pesetes entre els electors per a sortir triomfant de les urnes, per a després rescabalar-se'n, fer-ne unes quantes mils més i no recordar-se més del poble que l'havia votat.

El poble en aquelles èpoques monàrquiques estava gairebé insensibilitzat en qüestions polítiques, no tant sols pel més baix nivell de cultura en que es trobava en relació a l'època actual, sinó per la pròpia actuació dels mateixos polítics.

El poble rural veia aleshores en el polític, apart d'algunes honorables excepcions, un home sense escrúpols que volia enriquir-se a costa de les seves suors. Per això ara aquells homes en veure els nostres entusiasmes tant en l'època electoral—la primera que hem viscut—com l'interès i atenció amb què seguim el desenrotllament dels fets polítics i patriòtics de la nostra terra, no poden estar-se de fer una mitja rialleta irònica, com volent-nos dir: ¡Que hi aneu lluny d'osques!

Però nosaltres no hi anem lluny d'osques. Els nostres entusiasmes són ben justificats i no veuran la decepció, ja que al depositar la papereta a l'urna ho fem amb ple coneixement de causa. Sabíem que els homes que votàvem per llur actuació anterior, ens eren una garantia i per tant estàvem convençuts que el nostre gest havia de donar bon fruit com una sembrada en camp assonat.

A la Selva tenim dos diputats.

Aquells diputats per anar a les Corts no han hagut de recórrer i ni hi haurien recorregut mai, a les tèrboles combinacions ni a trucs de cap mena. No hi anaren oferint diners ni prometent impossibles al poble. Es presentaren als electors enarborant ben alta la bandera de la seva integritat ideològica i el poble els atorgà la seva confiança.

Els selvatans podem estar orgullosos dels nostres convilatans diputats, car han estat dos fermes puntals per a l'assoliment de les llibertats de la nostra terra.

A la Selva tenim dos diputats.

Aquests dies, amb motiu de l'aprovació de l'Estatut, hem sentit les multituds com els victorejaven i aplaudien. Em sentit la seva ferma veu que abrاندava i feia vibrar d'entusiasme les multituds. La ràdio ens ha tramès la pregona emoció d'aquelles. Però no ha estat la mateixa la nostra emoció. La nostra ha estat una altra. Més íntima, més nostra. Sabíem que en aquells moments els diputats selvatans pensaven en nosaltres, en la vila que els veié nàixer. I hi pensaren i ho digueren perquè saben que el seu poble també sap vibrar com aquelles multituds. Perquè saben que hi ha un nombrós estol de selvatans que han sabut fer-se dignes convilatans seus. Perquè no s'avergonyeixen de dir-se fills de la Selva del Camp, car saben que no és aquella de la seva joventut, aclaparada pel jou del caciquisme que feia impossible tot anhel de superació i aixecament moral, sinó que és tota una altra; que pensa i sent com la que més, la fretura de la seva reivindicació, per a fer-se un bon lloc en aquest conjunt florent de pobles de la nostra terra.

Els diputats selvatans coneixen d'aprop els nostres anhels car són ells, precisament, qui ens els han fet sentir amb més intensitat.

I si ara, en els moments de les grans emocions, Joan Puig i Ferrer i Ventura Gassol no han oblidat la seva vila nadiua, molt menys l'oblidaran a l'emprendre, junt amb els altres diputats de la nostra terra, la feixuga i agradable tasca de la reconstrucció de la Catalunya autònoma.

IU.

REBRUMS

● Durant la discussió de l'Estatut de Catalunya, Royo Vilanova apostà 50 ptes. que no s'aprovaria.

Un cop aprovat cuità a satisfer la quantitat al guanyador, que era un periodista valencià.

¡Qui ho hauria de dir, que per 50 ptes. Catalunya tenia un enemic!

● Amb motiu de l'aprovació de l'Estatut, hem vist onejar per quarta o cinquena vegada, la bandera catalana al balcó de la societat «Ateneo El Lauro».

Ara que ja no hi ha perill que l'ésser patriota esdevingui delictes seria hora que aquesta societat comencés a catalanitzar-se i comencés, per tant, catalanitzant el seu nom.

Cal passar ratlla a l'«Ateneo El Lauro» per fer lloc a un nom català. La millor bandera que en pròxima ocasió pot lluir «El Lauro» és un nom de la parla nostra.

L'assemblea de colliters d'avellanes

En l'assemblea celebrada el dia 11 pels colliters d'avellanes en el local d'estiu del Foment Nacionalista Republicà, de Reus, i a la qual assistiren delegats de 23 pobles de les nostres comarques, s'aprovaren les següents conclusions:

1.ª Que els colliters d'avellanes s'abstinguin de vendre fins que els preus estiguin normalitzats i molt menys entregar avellanes i fer preu en altre temps.

2.ª Que els colliters de cada poble es reunixin per nomenar els seus representants.

3.ª Gestionar la pignoració d'avellanes que els colliters necessitin per a prevenir-se els diners per les necessitats més urgents i que els propietaris, en el possible, aplacin el cobrament dels arrendaments fins pasades les circumstàncies presents.

4.ª Gestionar sigui protegida l'exportació amb subvencions a favor dels colliters.

5.ª Ampliar la Comissió organitzadora amb un o més representants de cada una de les poblacions interessades.

6.ª Que aquesta Comissió elegi un Comitè executiu compost de poques persones; i

7.ª Enviar als Ministres d'Agricultura i Finances del Govern de la República i al President de la Generalitat el següent telegrama:

«Collita avellana, principal font de vida Camp de Tarragona, sofreix depreciació extraordinària, causa ruïna comarca. Per deturar catàstrofe suggereix préstecs sobre mercaderies i protegir i subvencionar exportació.

A tots els fills de la Selva

AL nostre Magnífic Ajuntament; a les nostres Autoritats Eclesiàstiques; a les Juntes de les Entitats Selvatanes; als Organismes vius de la Vila de la Selva; als selvatans tots, sense distinció de cap mena; els fills de la Selva del Camp de Tarragona que viuen aquí, i els que viuen a fora, i a tots els que per convivència i per simpatia són també Selvatanes:

Ningú de la Selva ignora que estem en deute amb un selvatà insigne, orgull de la Vila. Tothom qui tingui consciència selvatana creurà que temps ha que és arribada l'hora de reire l'homenatge merescut al fill de la Selva, humil, però auriolat amb totes les resplendors que el fan honorable. Tots els selvatans, i molts que no ho són, coneixen l'obra ingent, ciclòpea, d'aquell orat pel selvatanisme que fou Mossèn Joan Pié i Fraidella.

¿Cidrà repetir allò que tothom sap, per a justificar el que ara, abraçats de patriotisme i esperonats pel desig de justícia, voldríem que's portés a terme?

Només sabríem dir una cosa als selvatans de bona voluntat; només els sabríem dir allò que és una banalitat, però que és la única paraula que encaixa amb Mossèn Pié, la única que sintetitza tota la seva gestió, tota la seva obra, tota la seva aurèola que s'ha estès per la Selva i que ha arribat fins a les esferes de la més enlairada crítica mundial, amb el beneplàcit de tothom: *Mossèn Joan Pié, fou un selvatà.*

Fou un selvatà que consagrà tota la seva vida a la Selva. Ja hem dit que era un orat pel selvatanisme. En ell, això, esdevenia una veritable enfermetat, que no el deixà en tota la vida i que fou l'únic conhort que tingué quan, sol, oblidat i pobre, morí a la Selva l'any 1919.

Fou un selvatà que emprengué la feixuga tasca d'acoblar tots els materials aprofitables que romanien en els vells arxius de la Selva. Anys i anys llegint i rellegint tota una munió de pergamins i tota una ingència de paperam, d'on desenterrava, una per una, les gestes de la Vila idolatrada. Fou el primer i fins ara únic escorcollador sistemàtic de la nostra gloriosa història, que jeia incògnitament escrita en els valuosos i nombrosos lligalls i còdexs i manuals de l'arxiu

municipal, i de l'antic arxiu parroquial, còdexs i paperam avui,—ai las!—que ja no és guardat a la Selva sinó en una molt petita part.

Fou el selvatà qui, amb paciència benedictina, anà coordinant aquelles dades i en deduí atinades conseqüències, i que amb el nom de *Annals Inèdits de la Vila de la Selva del Camp de Tarragona*, forní llargues anyades molts centenars de les planes de la prestigiosa *Revista de l'Associació Artística Arqueològica Barcelonesa*; monument perenne que ell sol vindica el prestigi ancestral de la Selva i l'enlaira a la categoria que en els seus dies més plens del migeval fruí, i que l'alliçona pel present i l'esdevenir. I encara ell escometé la tasca difícilíssima d'historiar, davant la documentació vera i enfront de tots els prejudicis, el *Santuari de la Mare de Déu de Parets Delgades*, i que, a càrrec seu, edità en 1896 a Tarragona, en fullet d'un centenar de planes; libret el qual, fins després de la mort de l'autor, no fou llegit ni gairebé conegut pels selvatans.

Fou aquell selvatà, més conegut a fora que a casa, que, com diu el suara traspassat director del *Butlletí Arqueològic* de Tarragona, Dr. Jaume Bofarull,—reuní un copiosíssim caudal de notícies documentades, i facilità generosament molta còpia de dades a multitud d'historiaires i investigadors, d'aquí i estrangers; que fou una veritable autoritat en afers paleogràfics i que, humil, desinteressat, feu patrimoni al seu poble d'una labor tan meritíssima.

Fou aquell selvatà que, com endut per una folia, arreconà estalvis i patí misèria per a deixar alguna cosa més a la Selva. I el seu patrimoni—migrat, però sencer, íntegre,—el traspassà a la Selva. Això tots ho sabem.

¿Què més feu Mossèn Pié? ¿Podia fer alguna cosa més? ¿Hi ha qui hagi fet tant? Considerem fredament que tota la seva vida, tota la seva intel·ligència, tota la seva fortuna, la consumà en holocaust a la Selva. I això mereix sobradament una compensació per petita que sigui; compensació que, mentre el poble selvatà no efectués, un deure de justícia li exigiria.

Selvatanes! Ens adreçem a tots sense altra mira que la justícia i el patriotisme. ¿Per què no hem de reire

un homenatge a la memòria del més il·lustre fill de la Selva?

¿Per què aquell troç de carrer Major que va des de la Plaça al Pati de la Carniceria, que enclou la casa on nasqué, visqué i morí Mossèn Pié, no és batejat amb el seu nom?

¿Per què en aquella casa modesta, que fa cantonada amb el carrer d'En Puig, no hi és posada una làpida que perduri la memòria d'aquell home que tant maldà per a llegar les glòries de la Selva pretèrita a les nostres gèneres futures?

Creiem que tot això és ben poca cosa. Creiem que l'Ajuntament podria retolar aquell carrer amb el nom de Mossèn Joan Pié. Lluny, ben lluny, de trobar l'oposició de cap selvatà, hi trobaria l'apoi decidit i el goig de tots.

Creiem també en una altra cosa; en allò de la làpida. Però això ho hauria de fer el poble, per subscripció popular. ¿Qui hauria de patrocinar-ho? ¿Qui hauria de captar cabals? No sabríem designar ningú, perquè tots els selvatans ho sabrien i sabran fer. A l'Ajuntament, a l'Abadia, a les escoles, als Convents, a les Societats, a tots els establiments de la Selva podrien obrir se llistes per aquest homenatge.

BRUM, que està convençut de tot això, també rebrà amb goig i agraiment aquelles quantitats que els seus amics i lectors vulguin enviar-li per aquest homenatge.

Selvatanes! Perquè ho som, fem-ho palès. Honorem els nostres barons gloriosos,—*laudemus viros gloriosos*,—i honorem el qui ho és més que cap: Mossèn Joan Pié i Fraidella.

Diccionari General de la Llengua Catalana

per POMPEU FABRA

Aquest «Diccionari de la Llengua Catalana» de Pompeu Fabra, és la publicació capital que esperàvem tots els Catalans

Aquest Diccionari constarà de 20 a 25 fascicles que es publicaran quinzenalment. Cada fascicle de tamany 14x20 cm., tindrà unes 100 pàgines de text i podrà adquirir-se únicament per subscripció al preu de 2'50 ptes.

El preu de l'obra, un cop acabada, serà superior al total de la subscripció.

Dirigiu les subscripcions a:

LIBRERIA NACIONAL I ESTRANGERA. — Raval Santa Anna, 20 Telèfon 419 A. — R. E. U. S.

VIDA MUNICIPAL

EXTRACTE DE LES SESSIONS DE L'AJUNTAMENT

Sessió del 17 d'Agost

Es dona compte de dos oficis rebuts, un de l'ex-alcalde Sr. Josep Cristià i un altre del Sr. Gustau Visiedo, President i Depositari respectivament, de la darrera Junta del Cementiri, en els quals contesten als que els hi adreçà l'Ajuntament, ordenant-los-hi el rendiment de comptes d'aquella Junta, expressant-se dits senyors gairebé en iguals termes, si bé el primer ho fa en català i el segon en castellà, en el sentit de que la documentació i cabals obrava, durant l'exercici del seu càrrec, en la Secretaria Municipal en poder de l'ex-secretari Sr. Arbós i que aquest tenia prestada confiança en documentació i caixa a l'encarregat del Cementiri, Sr. Antoni Girona i Amat.

Es fan diverses consideracions sobre aquest particular i tenint en compte que abans d'entrar l'Ajuntament en funcions administratives del Cementiri, és indispensable saber l'estat econòmic i deixar legalitzada la documentació de dita Junta, s'acordà per unanimitat consultar el cas a un advocat i portar a terme el que calgui, àdhuc la denúncia als tribunals de justícia, si procedeix.

S'acorda nomenar comissionats als Srs. Tarrech i Segarra per entrevistar-se amb el Sr. Governador Civil sobre l'assumpte dels expedients de venda dels immobles suara acordada.

S'acorda concedir $\frac{1}{4}$ de ploma d'aigua al veí Sr. Pere Cortiella per a usos domèstics de la seva casa n.º 7 del carrer dels Ollers. Igualment a Josep Masdeu Barberà en la del Carrer de la Font n.º 49.

Sessió del 24

Estudiada una carta-circular del Municipi de Tivissa recabant la protesta d'aquest Municipi contra la classificació definitiva de les places a Metges titulars de la província per a l'any 1933 i següents, publicada en el B. O. del 23 de Juliol darrer, s'acorda adherir-se a dita proposta i comunicar-ho al Ministre de la Governació.

Es posa a la consideració dels reunits la contestació donada per un advocat a la consulta feta sobre la liquidació que ha de rendir la darrera Junta del Cementiri i com sigui que hi pot cabre una denúncia criminal o una demanda civil, s'acorda fer el que cal-

gui per a assolir l'aclariment de l'estat econòmic de la caixa de dita Junta abans d'entrar a l'administració de l'Ajuntament.

S'aproven diversos comptes i s'acorda el pagament dels mateixos.

Sessió del 2 de Setembre

Es dona compte d'una lletra del Sobrestant d'Obres públiques senyor Cosme Olivart, assabentant a la Corporació que el Govern de la República té aprovat amb data recent el projecte d'un pont sobre la riera d'aquesta vila en el quilòmetre 8 de la carretera de Reus a Montblanc i amb un pressupost de 121.797'22 pessetes.

Nòtules històriques

L'ORGUE

A l'església parroquial hi mancava un orgue; per qual motiu, després de llegir la carta del mestre d'orgues Magí Garriga, en primer de novembre de 1674, li fou proposat construir-lo i viure a la Selva; cosa que no s'efectuà, puix que fins a l'any 1689 el Consell de la Vila hi accedí.

En abril de 1690 vingué per ordre de l'Arquebisbe el mestre d'orgues per posar-se d'acord; però el resultat fou negatiu. En setembre de 1691 el mateix Arquebisbe demanà a un dels que componien el Jurat de la Vila, dient-li: que havia fet construir un orgue que era gran pel lloc destinat, proposant si el volien i el Consell determinà d'anar-lo a cercar. En 15 de juliol del següent any, examinaren dit orgue, que no era més que una cadireta, pels oficials que havien fet venir, els quals digueren que no valia res i afegiren que, si volien fer cadireta sola, valdria més que fessin cadireta i orgue tot junt, ja que seria més econòmic que no fent-ho dues vegades i així s'efectuà.

En 7 d'agost del mateix any, contractaren als mestres Andreu Borgero i Lluís Bonifaç, aquest darrer escultor de Valls. En el mes d'octubre, es determinà que es col·loqués a l'altar de St. Isidre, però els procuradors protestaren de tal desif i es va emplaçar on avui el contemplem. En desembre de 1697, el mestre Borgero que tenia

acabada la cadireta, fou cridat a Tortosa i el dia 9 de gener de 1698, Bonifaç passà a millor vida, quan no s'havia acabat la caixa, fins que en el mes d'agost els escultors donaren fi a llur comès. En 20 d'abril de 1699 acabaren les portes i el Consell digué que les tenia per ben rebudes, per qual motiu en tregué acta.

Borgero continuava treballant a Tortosa i després es traslladà a València. Perquè vingués, el Consell envià a Tortosa el síndic Pau Tries, cosa que no ho aconseguí.

Es una obra d'art que els selvatans servem en el patrimoni comú i de la qual ens sentim orgullosos.

(Dades extretes d'«Anals inèdits de la Selva» escrits per Mn. Pié).

LLEGIU I PROPAGUEU
EL NOSTRE PERIODIC

Noticiari

Són molts els vilatans que pensen traslladar-se a Barcelona per assistir als actes amb que Catalunya homenatjarà avui als seus amics de Castella, Manuel Azaña, Julià Besteiro i Lluís Bello.

☪

Després d'una breu malaltia, el dia 22 morí el Sr. Josep Farré Sales. A la vídua Sra. Filomena Esqué i demás família nostre més sentit condol.

☪

El company col·laborador Sr. Josep Fortuny, després de passar uns dies enllitat; es troba ja més millorat.

També tenim bones noves de l'amic Josep A. Fonts que es troba malalt a Barcelona.

A un i altre desitgem el prompte restabliment.

☪

El dia de l'arribada dels Diputats catalans a Barcelona un bon nombre de socis de «La Defensa Agrària» es traslladaren a la veïna ciutat de Reus per homenatjar-los al pas del convoi. Eren portadors d'una pancarta que deia: «La Defensa Agrària» de Selva del Camp ret homenatge d'admiració i agraïment als portadors de les llibertats catalanes». També hi havia una re-

presentació de l'Ajuntament integrada pel Tinent d'Alcalde Sr. Tarrech i els regidors Srs. Soronelles i Segarra.

El dia 7 del corrent morí En Pau Murgades Rabassa, als 63 anys d'edat. (A. C. s.).

Sabut és de tothom que en l'interval d'uns 25 anys havia desempenyat alternativament alguns càrrecs subalterns a cà la Vila, agutzil del jutjat, guarda rural i finalment agutzil municipal.

L'hora d'escriure una necrològica no és a propòsit per a senyalar faltes o defectes del traspasat, però encara que ho fos i volguéssim empenyar-nos-hi, no podríem fer-ho sinó faltant a la justícia.

Sobre tot dins el compliment dels deures dels càrrecs que se li confiaren, En Pau Murgades fou sempre un model. La lleialtat, l'activitat i la reserva, virtuts essencials en un subaltern, eren qualitats inherents al caràcter d'En Murgades.

Ell era agutzil en temps de la monarquia i ho continuà essent amb el Comitè revolucionari i Ajuntament republicà, i si bé en parlaven els seus superiors d'abans, més bé encara n'hem sentit parlar als d'ara.

Divulgar aquesta veritat és el millor elogi que podem fer-li.

Oidà qui el succeeixi, sigui qui sigui, sàpiga imitar-lo i seguir el mateix camí recte i imparcial. Així ho desitgem, considerant-ho important, car la modèstia del càrrec, no minva el valor de les virtuts necessàries per a desempenyar-lo bé com el desempenyà el malaguanyat En Pau Murgades.

BRUM li ret el tribut d'un sentit record a l'ensems que envia a la vídua Dolors Boada, fills llurs i família tota, l'expressió del més sentit condol.

El dia 9 del corrent, tan prompte es tingué notícia de l'aprovació de l'Estatut, es llençaren al vol totes les campanes del cloquer de la vila, en senyal de joia.

Tal vegada a causa de que ajudaven al campaner gent que desconeixia l'acostumat ritme del toc de festes, ens semblà que el toc era més alegre que de costum.

Ens plau remarcar que el campaner Andreu Fillol manifestà el seu entusiasme de bon català repicant llarga estona i donant quelcom de feina a pensar en el motiu de tant repic a al-

gun pagès que, retornant del camp i pensant sols en la collita, no es recordava que era el dia gloriós de reconquesta de les llibertats de la seva pàtria.

Després de breu malaltia, morí el 4 del corrent la senyora Rosa Vendrell, mare de l'Alcalde d'aquesta vila, senyor Josep Genius.

Les altes qualitats morals de la senyora Vendrell deixen una estela de records que, ultra perdurar en la ment dels familiars, la fan digna de la memòria de tots els vilatans.

Bona prova de la simpatia merescuda per la finada i la seva adolorida família, en fou l'acte de l'enterrament, al qual acudí tota la vila. Entre el llarg seguici fúnebre hom pogué constatar a més de moltes persones representatives, la presència dels regidors companys de Consistori del senyor J. Genius i els senyors Ramon Serra, oncle del Sr. Genius, Dr. Joaquim Guitert, Antoni Punyet, Baldomer Girona, Marian Batlle, Joan Hortet i Josep Satorres i altres que sentim no recordar.

Des d'aquestes columnes volem adreçar a l'alcalde Sr. Genius i germans Andreu, Antoni, Eduard, Roser i Pau, el testimoni del nostre més sentit condol, pel traspàs de la bona mare llur.

Hem saludat al jove Gabriel Xamar el qual passa la resta de l'estiu a la seva masia del Camí de l'Horta.

Ha deixat d'existir el pare de nostres amics Josep i Pere Cavallé. Vagi en aquestes ratlles nostre més sentit condol.

També ha passat a millor vida, el fuster d'aquesta vila Josep Masdeu Blasi. Nostre condol a l'adolorida família.

Hem tingut l'avinentsa de saludar al Sr. Alexandre Roig i filles Pepeta i Teresa, que passen temporada a la Selva. També hem saludat al seu fill Alexandre i jove esposa Maria Rosich.

Nostre dilecte amic i col·laborador, l'arquitecte Sr. Josep F. Ràfols, es troba entre nosaltres junt amb la seva mare.

Amb motiu de venir a possessionar-se de llurs càrrecs, hem tingut el gust de saludar al mestre i mestressa senyor Joan Torné Sans i senyoreta Lluïsa Vidal Pardell que han de regentar les escoles de nova creació.

Tan bon punt fou aprovat l'Estatut de Catalunya rebérem un afectuós telegrama de felicitació que ens adreçava nostre amic, ex-secretari del Jutjat municipal d'aquesta vila, Sr. Dagobert Martínez, actualment en exercici del seu càrrec a Alcoriça.

¡Gora Euzkadil amic Martínez.

PER a adquirir material elèctric a bon preu, així com també motors, dinamos i aparells de ràdio, visiteu la càsa

JOSEP LOZANO

CARRER FORTUNY (abans Monterols) **REUS**

Hom ha pogut constatar que les avellanes, àdhuc les que han estat ple-gades seques, degut a la humitat interior que pòrten, s'ennegreixen i per tant tenen el perill de podrir-se. No serà per demés recomanar als colliters procurin airejar-les com més millor.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC DES DEL N.º 14.—Naixements:

Ramon Tarrech Pàmies, Josepa Maideu Masdeu, Salvador Sabaté Bové, Núria Ferré Garrell, Maria Guinovart Fonts, Ramon-Aleix Vives Bergadà, Maria Arbós Nolles, Josep Sabaté Espanyol, Maria-Teresa Baiges Folch, Pere Fortuny Guasch, Jordi Sabaté Maideu.

Defuncions:

Pere Masdeu Punyet, Pere Gatell Punyet, Dolors Nogués Masdeu, Encarnació Castellà Barberà, Sor Maria Bahí Hostaller, Josep Masdeu Blasi, Rosa Vendrell, Corts, Rosa Fonoll Vidal, Pau Murgades Rabassa.

Matrimonis:

Pere Mercadé Ferré amb Rosa Vallverdú Amat, Antoni Mestre Bargalló amb Maria Marsal Castellà.

JOSEP ESCUDÉ

ADVOCAT

HA TRASLLADAT EL SEU DESPATX AL

CARRER DE JESÚS, 3, PRAL., 2.º

REUS

Sindicat Agrícola i Caixa Rural de Sant Andreu

Domiciliat en el local de "La Defensa Agrària"

Capital solvent: 5.000.000 de pessetes

Premses hidràuliques de propietat

Elaboració i venda d'oli d'oliva

CAIXA D'ESTALVIS

Rendiment a compte corrent	3 per cent
" per semestre	4 " "
" anyal.	5 " "

La imposició mínima és de 25 pessetes

SELVA DEL CAMP (Tarragona)

IGNASI CABRÉ

SERRALLER - MECÀNIC

Construccions i reparacions de sinies i motors
Instal·lacions de motors-bomba i tuberies per
a conduccions d'aigua

MAJOR, 21

SELVA DEL CAMP